

การศึกษาคุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ไพศาล พากเพียร

อาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี E-mail : parkpien@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีจำนวน 17,434 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

คุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการยึดมั่นในความถูกต้อง เชิดชูชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักบทบาทหน้าที่ การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การรู้จักให้เกียรติซึ่งกันและกัน การมีความรับผิดชอบ การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การมีน้ำใจและการปฏิบัติด้วยมารยาทที่งดงามของไทย ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง การยอมรับและเคารพในสิทธิหน้าที่ของผู้อื่น การยึดคุณธรรมในการดำเนินชีวิตการใช้ปัญญาหรือเหตุผล ในการตัดสินใจตามลำดับ

แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือบทบาทอาจารย์ในการส่งเสริมประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ การจัดกิจกรรมที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งในสังคมไทยการจัดกิจกรรมเรียนรู้ประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตยที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำสำคัญ : ประชาธิปไตย คุณลักษณะ การส่งเสริม

ABSTRACT

This research aimed to study the students' democratic identities and approached for supporting the method of democratic identities in UBRU. The simple groups in the study were 17,343 members and selected by a simple random sampling 377 members. The research instrument was questionnaires of rating scale. Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The research findings were as follows :

1) As regard the student's democratic identities in UBRU. It was found that the majority of the subjects had a maximum level. Considering an individual aspects, It was found that an maximum averages. Followed by the gratefulness, national, religious and monarchical loyalties. Classified an individual aspects, It was found that an maximum averages. Followed by mutual-opinion admiration, self-role knowledge, leadership and followership, mutual-acceptances, responsibility, common interest better than self-interests, spirituality and well manner practices, self-control, acceptance and mutual -rights respectabilities, moral absorptions and wisdom and reason's problems solutions respectively.

2) the student's democratic supporting means. It was found that the majority of the subjects had a maximum level. Considering an individual aspects, It was found that an maximum averages. followed by democratic supporting lecture's role, community and nation development role, citizenship, democratic and election instructions, way of life by holding a democratic way and students center's democratic educations.

Keyword : democratic, identities, supporting

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศไทยจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมานั้นรูปแบบของประชาธิปไตยมีพัฒนาการมาตลอดซึ่งภาพของการพัฒนาประชาธิปไตยในบ้านเรามีทั้งในด้านบวกและด้านลบทั้งนี้เพราะมีปัจจัยต่าง ๆ ที่มากระทบมากมายตลอดระยะเวลาในบางครั้งก็ก่อให้เกิดความขัดแย้งทั้งความขัดแย้งในลักษณะสันติวิธีและความขัดแย้งที่มีการใช้ความรุนแรงที่นำมาซึ่งความสูญเสียถึงแม้เส้นทางของประชาธิปไตยในประเทศไทยได้เดินผ่านร้อนผ่านหนาวมาหลายสิบปีมีทั้งล้มลุกคลุกคลานมาตลอดแต่เราต้องยอมรับความจริงกันว่ายังมีประชาชนอีกจำนวนมากที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในคำว่าประชาธิปไตยบ้างก็เคลื่อนไหวเรียกร้องตามกระแสต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมการทำความเข้าใจในแนวคิดของการปกครองแบบประชาธิปไตยจึงเป็นเรื่องที่คนไทยทุกคนน่าจะได้มีโอกาสทำความเข้าใจเพื่อที่จะได้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยในบ้านเรา (ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2545 : 5)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 จากมาตรา 80(3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมจัดให้มีแผนการศึกษาชาติกฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาชาติจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกรวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกความเป็นไทยมีระเบียบวินัยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2545 - 2559 ได้กล่าวถึงปัญหาวิกฤตเกี่ยวกับการศึกษาในคำว่าข้อ 7 “การเสริมความรู้และสร้างจิตสำนึกในเรื่องความเป็นประชาธิปไตยความรักชาติและค่านิยมตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศของประชาชนตามกระบวนการพัฒนาทางการเมืองยังทำไม่ได้เต็มที่” และข้อ 8 “ความเสื่อมถอยทางด้านศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามระบอบวิถีชีวิตที่ดีงามของคนไทย” การปกครองระบอบประชาธิปไตยพลเมืองของประเทศจะมีการพิทักษ์และเคารพสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของตนและของบุคคลอื่นรวมทั้งมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นตามมาก็คือประเทศนั้นจะมีความเจริญก้าวหน้ามีเสถียรภาพมีความมั่นคงและมีพฤติกรรมอยู่ในระดับสูงถ้าพลเมืองชาติซึ่งพฤติกรรมประชาธิปไตยแล้วพลเมืองในชาติจะเป็นคน

ไม่มีเหตุผลไม่กล้าแสดงความคิดเห็นไม่กล้าต่อต้านความคิดเห็นสุดโต่งและไม่อดทนต่อความคิดเห็นที่แตกต่างได้และยังทำให้พลเมืองไม่มีเจตคติและความรู้สึกผูกพันต่อสังคมและต่อบทบาทของตนเองรวมทั้งขาดความรู้ความเข้าใจความรู้สึกรักหวงแหนต่อความสำนึกคิดทางสังคม (จำรัส นวลนิม. 2540 : 5)

การทำให้ระบอบประชาธิปไตยเป็นของประชาชนไม่ได้อยู่ที่การร่างรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้งและระบบรัฐสภาฯ แต่อยู่ที่การเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ รู้สิทธิตระหนักและเห็นคุณค่าจนเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย จึงยึดถือปฏิบัติเป็นวิถีคิดและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยที่เรียกว่าประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังในสังคมไทย กระบวนการที่ใช้ในเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีความศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตยจนเกิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้นเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยเวลาในการปลูกฝังและอบรมหล่อหลอมทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยเริ่มตั้งแต่ ครอบครัวสถาบันการศึกษาและจากสังคมโดยรวมอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่จะเป็นอนาคตของชาติและประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยซึ่งมีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาทางการเมืองของไทยต่อไปในอนาคตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่ถูกต้องให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องและจริงจังทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ

ถ้าต้องการให้สมาชิกในสังคมมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยก็ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางสังคมให้เหมาะสมกับระบอบประชาธิปไตยคือสมาชิกในสังคมต้องเป็นบุคคลที่มีเหตุผลรู้จักพิจารณาพิจารณาในสิ่งต่าง ๆ ไม่หลงเชื่ออย่างมกมายมีความคิด มีพฤติกรรมแบบประชาธิปไตยมีความยุติธรรมมีเสรีภาพและความรับผิดชอบตลอดจนการยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมทางการเมืองมีอิทธิพลต่อความมั่นคงหรือความสำเร็จของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งสอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของ Almond and Verba (อ้างในสมบัติธำรงธัญวงศ์, 2536: 19-20) คือเมื่อบุคคลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองเป็นอย่างดีบุคคลก็จะเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อควบคุมกำกับและตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน

ดังนั้นการพัฒนาประชาธิปไตยให้สมบูรณ์และบรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ หน่วยงานทางการศึกษาจึงมีหน้าที่ในการเสริมสร้างประชาธิปไตยให้กับนักศึกษาอันถือว่าเป็นเยาวชนของชาติ เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงในการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักประชาธิปไตย ความมีเหตุผล ความเสมอภาค หลักธรรมมาภิบาล การยึดถือเสียงข้างมาก และหลักภารดรภาพ อันจะเป็นพื้นฐานการพัฒนาประชาธิปไตยที่ยั่งยืนของประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ทำศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีจำนวน 17,434 คน (ข้อมูล 4 ตุลาคม 58 งานทะเบียนนักศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน) กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีจำนวน 377 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างจากเปิดตารางเครื่องชีและมอร์แกน (อ้างถึงใน ธีระวุฒิ เอกะกุล, 2543)
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ศึกษาคุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในประเด็นต่าง ๆ และศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย
3. ขอบเขตด้านเวลา
ทำการวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558 ถึงเดือนกันยายน 2559

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงคุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
2. ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการนำไปจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินตามกรอบแนวทางการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีจำนวน 17,434 คน (ข้อมูล 4 ตุลาคม 58 งานทะเบียนนักศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีจำนวน 377 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 42-43)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ตอนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำรา บทความ และสิ่งตีพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและสร้างคำถาม

2. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ

5. ทำการวิเคราะห์ผลการทดลองการใช้เครื่องมือ ด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - COEFFICIENT) ของครอนบาค (Cronbach,1990, p. 202 - 204) ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.95

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปใช้ในการวิจัย เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ประชุมทีมงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. เก็บแบบสอบถามคืนโดยผู้วิจัยและทีมงานเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และบางส่วนขอความร่วมมือให้ผู้ตอบแบบสอบถามนำส่งด้วยตนเอง

3. ในกรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างซ้ำอีกครั้งและนัดวันไปรับด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ และเสนอค่าสถิติเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป นำมาหาค่าความถี่และร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 คุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{C}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อรายด้าน และโดยรวมทั้งฉบับเพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตยให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย

(C) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อรายด้าน และโดยรวมทั้งฉบับเพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. : Standard Deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบคำถาม

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 377 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 231 คน คิดเป็นร้อยละ 61.27 ส่วนใหญ่สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.89 กำลังการศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 จำนวน 164 คนคิดเป็นร้อยละ 43.50

1.2 คุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

พบว่า คุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีทั้งหมด 12 ด้าน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือการยึดมั่นในความกตัญญู เชิดชูชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 การรู้จักพบปะทบทวนหน้าที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 การรู้จักให้เกียรติซึ่งกันและกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 การมีความรับผิดชอบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 การคิดถึงประโยชน์ส่วนร่วมมากกว่าส่วนตน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 การมีน้ำใจและการปฏิบัติด้วยมารยาทที่ดีงามของไทยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 การยอมรับและเคารพในสิทธิหน้าที่ของผู้อื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 การยึดคุณธรรมในการดำเนินชีวิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินใจค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51

1.3 แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

พบว่า แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีทั้งหมด 6 ด้าน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ

มาก คือบทบาทอาจารย์ในการส่งเสริมประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 การจัดกิจกรรมที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งในสังคมไทยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 การจัดกิจกรรมเรียนรู้ประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตยที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80

2. อภิปรายผล

2.1 คุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีทั้งหมด 12 ด้าน ได้แก่ การยึดมั่นในความกตัญญู เชิดชูชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักบทบาทหน้าที่ การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การรู้จักให้เกียรติซึ่งกันและกัน การมีความรับผิดชอบ การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การมีน้ำใจและการปฏิบัติด้วยมารยาทที่งดงามของไทย ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง การยอมรับและเคารพในสิทธิหน้าที่ของผู้อื่น การยึดคุณธรรมในการดำเนินชีวิตการใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะชาวสารทางด้านประชาธิปไตยมีการเผยแพร่ในหลากหลายลักษณะทำให้นักศึกษาได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้ในวิถีชีวิตของนักศึกษา ดังนั้นเพื่อสร้างความตระหนักรู้ของนักศึกษาควรมีการรณรงค์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจต่อคุณค่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่นักศึกษาในสังคมอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับงานของ ณาตยา ลาน้ำทิพย์ (2555) คือควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากกว่านี้ควรมีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้มากกว่านี้และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามตรวจสอบและติดตามการดำเนินการตามลำดับ

2.2 แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่บทบาทอาจารย์ในการส่งเสริมประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ การจัดกิจกรรมที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งในสังคมไทยการจัดกิจกรรมเรียนรู้ประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตยที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้เพราะ กระบวนการที่ใช้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและมีความศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย ต้องอาศัยเวลา

ในการปลูกฝังและอบรมหล่อหลอมทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยเริ่มตั้งแต่ครอบครัวสถาบัน การศึกษาและจากสังคมโดยส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาล หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่ถูก ต้องให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องและจริงจังทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับ งานของ วัชรารักษ์ดี (2551 : 88-90) พบว่าจากการดำเนินการต่าง ๆ ตามกลยุทธ์ในวาระรอบ ที่ 1 จะเห็นได้ว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งคือนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ไปในทางที่ดีขึ้นซึ่งทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ได้มีการพัฒนาวิถีประชาธิปไตยด้านคุณธรรม แต่ผลการพัฒนายังไม่เป็นที่พอใจเพราะยังมีนักเรียนบางส่วนยังไม่จริงจังในการปฏิบัติตน ตามวิถีประชาธิปไตยจึงพัฒนาในวาระรอบที่ 2 ผลการพัฒนาในวาระรอบที่ 2 ผู้ศึกษาค้นคว้า และผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าใช้กลยุทธ์เดิมแต่เพิ่มกลยุทธ์การปรับพฤติกรรมของสกินเนอร์มาเสริม ทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวิถีประชาธิปไตยไปในทางที่ดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากการผลวิจัย พบว่าคุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การมีน้ำใจและการปฏิบัติด้วยมารยาทที่ดีงามของไทย ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง การยอมรับ และเคารพในสิทธิหน้าที่ของผู้อื่น การยึดคุณธรรมในการดำเนินชีวิตการใช้ปัญญาหรือเหตุผล ในการตัดสินใจปัญหาที่ยังอยู่ในระดับที่ต้องมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

3.1.2 ผลการวิจัยแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุน งบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งในสังคมไทย ให้มากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการวิจัยรูปแบบการส่งเสริมประชาธิปไตยในชั้นเรียนสำหรับ สถาบันอุดมศึกษา

3.2.2 ควรวิจัยคุณลักษณะทางด้านประชาธิปไตยของนักศึกษาในเขต จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อหาทางแนวในการเสริมสร้างและจัดกิจกรรมส่งเสริมต่อไป

3.2.3 ควรวิจัยแนวทางการพัฒนา ส่งเสริมการเรียนรู้ประชาธิปไตย ในภาคประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่งจากกองทุนสนับสนุนวิจัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้อา路透ทางปัญญาในการทำวิจัยครั้งนี้จึงขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณแหล่งค้นคว้าที่ได้ให้ความรู้ในกระบวนการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความช่วยเหลือ ที่มีได้กล่าวถึงในที่นี้

คุณความดีและประโยชน์ที่เกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อบุชาพระคุณแด่บุพการีและผู้มีพระคุณทุกท่าน ทุกคน

เอกสารอ้างอิง

- จำรัส นวลนัม. แนวการจัดการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2540.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. หลักสูตรบูรณาการเพื่อสร้างคุณภาพทางปัญญา. กรุงเทพฯ : บรรยายในการประชุมครู วชิราวุธวิทยาลัย. 2545.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล.ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี. 2543.
- ณาดยา ลาน้ำเที่ยง. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองบัววง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 2555.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น จำกัด. 2553.
- วัชรวิภา ภัคดียิ่ง. การพัฒนาการดำเนินงานสร้างเสริมวิถีประชาธิปไตยด้านคุณธรรมนักเรียนโรงเรียนเทศบาลสวนสนุกอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2551.